

4. 2
No. 2

КВАРТАЛЬНИК QUARTERLY

ЛОНДОН, БЕРЕЗЕНЬ 1949
LONDON, MARCH, 1949

3 M I C T

Зустрічі з Владикою	2
„Добрий Пастир береже своє стадо“ — Іх Екц. Нир Іван Бучко серед українців В. Британії	3
Фоторепортаж з відвідин Епіскопа Івана Бучка у: Льондоні — Ноттінгемі — Карбуртоні — Ілі — Фрайдей Брідж — Дісс — Шеффільді — Рочдейл — Манчестері — Гаддингто- ні — Братфорді	3-11
3 Різдвищного Пастирського Послання Нир Івана-Аpost. Візитатора Українців у Зах. Европі	12
Доля наших Владик	13
Слова Святішого Отця	14-15
Епископ Ноттінгему Едвард Елліс — щирий приятель українців	15
Св. Теодор Нентерберійський (Патрон української католицької церкви в Льондоні)	16-17
О. др. П. Дячишин: Підсумки досягнень і напряміні дальшої праці (Соборчик української кат. Церкви у В. Британії)	17-19
Адреси українських кат. священиків у В. Британії і округу їх релігійного обслуговування	20
Хроніка	20
Адреси української католицької преси у світі	21-22

Ціна 2 шіл.

НАША ЦЕРКВА ч. 2

Пам'яткове видання Української Католицької Церкви
у В. Британії, присвячене відвідинам Іх Ексцепленції
Мир Івана Бучка в грудні 1948. Накладом Церковної
Ради Української Католицької Церкви в Лондоні,
143, Saffron Hill, E.C.1.

Редактор видання: М. Семчишин.

Лондон, березень 1949.

OUR CHURCH No. 2

a souvenir in commemoration of the visit of His
Excellency Bishop Ivan Butchko to the Ukrainian
Catholic Church in Great Britain. Published by the
Council of the Ukrainian Catholic Church, 143, Saffron
Hill, E.C.1.

Edited by M. Semezyszyn.

London, March, 1949.

Printed by Williams, Lea & Co., Ltd., Clifton House,
Worship Street, London, E.C.2. England.

Н
А
Ш
А

Ц
Е
Р
К
В
А

„Як Пастир ваша, скитаєць такий як і ви, що так як ви не можете вернутись до Рідного Краю і турбисть за ним так як ви, що співчуває з вами на кожному кроці і в кожній хвилі, бажаю вам усім мої Дорогі в Христі Браття і Сестри цієї потіхи з неба від нашого Божественного Спасителя і благаю Його, щоби зі світлим Празником Його Рождества і з Новим Роком 1949 обдарував вас найбагатшими благодатями своєго Пресвятого Серця, а зокрема потіхою і солодкою надією на краще”.

(З Різдвяного Пастирського Послання
Єпископа Кипр Івана, Рим 1949)

Іх Ексцепенція Преосвященний Мир ІВАН БУЧНО, Апостольський Візитатор українців у західній Європі, єдиний в Європі Владика нашої Церкви, заслужений Громадянин, Меценат української науки, Добродій і Опікун української молоді на чужині, — відвідав в днях 3 — 31. грудня 1948 р. громаду українських скитальців на Британських Островах.

Незабутнім хвилинам зустрічі Дорогого Владики з Вірними нашої Церкви і з нашим Духовенством — присвячуємо оце пам'яткове видання „Нашої Церкви“.

Зустрічі з Владикою

ВІСТОРІЇ нашої Української Католицької Церкви на вигнанні окрему главу творитимуть зустрічі вірних во своєму Владику — Апостольським Візитатором Іх Екзеленцією Кир Іваном Бучком, який в тяжких роках скитання, як справжній Пастир береже свое розпорошене, війною знищене, часто зневірене стадо перед супротивними хвилями чужини. Його поїздки до таборів українських полонених в Італії, скитальців в Австрії, Німеччині, до колоній українських робітників Франції, Бельгії, Голландії і В. Британії — це були і є поїздки батька до своїх розгублених по широкому світі дітей. З радістю, зворушеннем, а то й часто з сльозами в очах та з синівською відданістю приймають його вірні нашої Церкви скрізь, де лише Владика наш появиться. Кожночасний його приїзд до тої чи іншої нашої колонії стає не то що подією, але справжнім пережиттям, стає тривким спомином на довгі-довгі часи. Бо ще ніколи мабуть наша, на поталу долі кинена, людина так дуже гаряче не прагнула слова потіхи, розради і піддержки, як сьогодні на чужині. Ще ніколи не була вона така осамітнена. горем своїм і народу свого прибита — опечалена, як в ті сучасні — і ніколи незабутні дні великого ісходу з Батьківщини. І лікарем наших знеможених душ є наш Владика, а ліком на те, чим серце болить с слово Боже, що він його несе усім нам „страждающим і путешествующим“ . . .

Його відвідини українських скитальців на чужині можна прирівняти тільки до подібних, хоч проведених в умовинах іншого часу, відвідин незабутнього Князя нашої Церкви св. п. Митрополита Шептицького полонених українців під час першої світової війни в таборах Австрії і Німеччини, а подібність ця не тільки в зовнішніх фактах і в аналогіях. Вона має ще й глибший свій сенс, свій і взасмозв'язок.

Як тоді так і тепер наш народ був виставлений на тяжку пробу. Церква наша була тим же самим ворогом що й сьогодні переслідувана, духовенство і передові люди насильно депортовані в глибину Росії. Тоді край наш терпів свавілля жорстоких окупантів а сотні тисячі полонених українців по таборах Вецляру і інших місцевинах та цивільних громадян силоміць ув'язнених по Талергофах і Гміндах терпіли неповинно. „Татунцем дорогим“ величали наші селяни нашого Великого Митрополита, коли Він відвідував і потішав їх, та де і як тільки міг помагав ім у їхній тяжкій недолі . . .

Так було тридцятька років тому . . .

А сьогодні? Чи не переживає наш народ щодінні терпіння хоч куди більш жорстоких? Чи не переживає і там на Рідних землях і тут на чужині? Окрадений з волі, позбавлений своїх Пастирів, викорінений з землі, насильно відділений від своїх сімей, переживає наш народ свою справжню Голготу. І тільки Божим Провидінням нам вигнанцям з Рідної землі тут на заході пощастило мати свого Батька — Опікуна, який користуючись вийнятковою ласкою Св. Отця бере під свій омофор, так як колись наш Великий Митрополит, розпорошених по світі всьому вірних нашої Церкви. Він — Владика наш Кир Іван, подібно як колись Митрополит наш, стоїть міцно на сторожі нашої Церкви на скитанні, чистоти її законів і на сторожі духа згоди, єдності і вірности між українцями католиками. Він — наш Владика — в ті тяжкі і переломові дні для нашої Церкви і народу нашого хвилині, здійснює ту велику місію, яка припала нашій католицькій Церкві супроти своїх вірних і загалу українського народу: не тільки оберегти свій виноградник, але й помножити дані її Христом Спасителем таланти п'ятікратно. Бо Українська Католицька Церква, що її при Апостольськім Престолі очолює наш Владика є була і буде кivotом божих заповідей, які з нашими національними заповітами виховують повноцілу і повновартну українську людину.

Добрий пастир береже своє стадо

ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ КИР ІВАН БУЧКО

СЕРЕД УКРАЇНЦІВ В. БРИТАНІЇ

ТРЕТЬЯ поїздка Апостольського Візитатора Кир Івана по В. Британії в дніях 3–31 грудня 1948 р., в порівнанні до двох перших поїздок (у січні 1947 і в листопаді 1947 рр.) пройшла мабуть найкраще. Склались на це різні причини. В час, коли Єпископ вперше загостив до В. Британії ми клали щойно перші підвалини під розвиток нашого життя на тутешньому терені; восені 1947 — за час його другого побуту, вже, що правда, існувало поважне число українських зорганізованих осередків, але ж і мала кількість наших священиків (всього 5-ох, коли не рахувати 4-ох, що перебували в той час в полоні), і ще не зовсім закінчений процес розселення прибуваючих з континенту робітників, — не дозволили ще тоді як слід розвинутись нашему релігійно-церковному життю. Щойно в половині 1948 р., коли еміграція українців на Британські Острови в основному закінчилася і коли цвійшло до нормалізації життєвих умовин нашого робітництва, а поруч з цим звільнення з полону наших священиків і приїду декількох нових, — наше громадсько-суспільне, а передовсім релігійне життя почало проявляти себе в більш зорганізованих і суцільних формах.

Перевірити стан, в якому живе і працює Українська Католицька Церква у В. Британії, відбути ділові наради з вищими достойниками католицької Церкви на цьому терені як і з підчиненим своєму урядові нашим священством та врешті зустрітись особисто з масами своїх вірних — це були і основні цілі третьої поїздки Апостольського Візитатора до В. Британії. Намічене на перші дні грудня 1948 р. благословення першої української католицької церкви в Ліондоні було теж одною із причин цього приїзду. Як і під час перших і других відвідин так і цим разом не жалів наш Владика ні трудів, ні свого здоров'я, щоб як скрізь (Австрія, Німеччина, Франція, Бельгія) так і тут у В. Британії особисто доглянути справ церкви і принести своїм вірним слова потіхі, розради, Св. Отця і свого благословення.

І треба це особливо підкреслити, що одномісячний побут Єпископа серед нас був вщерть виповнений візитаціями наших релігійних осередків, зустрічами вірних, конференціями, нарадами і творчою працею Єпископа. Ліондон — Ноттінгем — Карбуртон — Ілі — Фрайдей Брідж — Дісс — Шеффільд — Менчестер — Гаддингтон — Брадфорд — ось шлях єпископських поїздок по В. Британії, а кожний його приїзд до того чи іншого осередку зустрічали вірні церковними відправами, святочними сходинами, концертами, бенкетами, тощо. І сміло можна сказати, що місяць побуту Його у В. Британії був справді місяцем великої праці Владики, який і залишив по собі тривкий слід у формі дальнього зміцнення організаційних форм нашого церковного життя на цьому терені і незатертий спомин та глибоку вдячність у серцях вірних.

А тепер даймо слово реляціям наших кореспондентів в місць побуту Єпископа про те, як проходили його зустрічі з вірними.

* * *

„Храм наш — наша твердиня“

Ліондон

Це було ранком 4. грудня, коли континентальним поїздом на Ліверпульський двірець прибув Ексцеленція Кир Іван. Тут уже дожидав його зверхник української католицької Церкви о. дек. Йосафат Жан ЧСВВ в оточенні священиків і представників громадянства. Звідсіль Єпископ негайно від'їхав до церкви при Сафон Гіл, де саме очікував його, вітаючи хлібом і сіллю, о.др. П. Дячишин та містоголова церковної Ради проф. А. Кулинич. Єпископ оглянувши новопридбану і вже частинно відреставровану церкву як і весь будинок, де знайшли приміщення і наші ліондонські священики і парохіяльна канцелярія, подався на спочинок.

Увечорі цього ж дня у церковному приміщенні відбулась перша зустріч нашого Владики з представниками українського громадянства і численними гостями. Пер-

Фрагмент нутра української католицької церкви в Лондоні (вівтар з займпровізованим іконостасом)

шим в імені української громади Лондона привітав Єпископа ред. М. Семчишин, а згодом слідували дальші привіти: проф. А. Монцібовича в імені церковної Ради, п. Шкаврітка в імені СУМ-у, п. Я. Гавриха в імені Пласти, п. Ю. Єнкали від Студентської Громади і врешті п. міг. Т. Данилова від Централі СУБ-у.

У відповідь на вітання Єпископ виголосив промову, в якій між іншим заявив, що приносить з собою благословення Св. Отця, який постійно цікавиться долею українських скитальців. Дальше зупинився він на трагічній долі нашого народу, що переживає свою тяжку пробу під чоботом варвара сходу. Але, хоч ворог вигнав нас із Батьківщини ми не здалися: ми принесли з собою на чужину місце українського духа, який ніколи не пригасне поки житиме українська людина. Цей дух боротьби—продовжав Єпископ—появляє себе однаково міцно і там на Рідних Землях, де в нерівнім бою кривавляться наші мужні воїни в лавах УПА, як і тут на чужині, де ми викуваємо собі кращу долю. „Ми можемо бути горді з того—сказав на закінчення Єпископ,—що в тяжких умовинах чужині здигнули тут — у В. Британії — свій перший храм. І хоч як прикро, що він такий вбогий, він наша твердиня. В ньому сила нашої віри“.

Подякою за вітання і єпископським благословенням закінчилась ця перша зустріч з Владикою.

* * *

„Ми на чужині, але серце наше завжди там — в Україні“

Це був великий, радісний і незабутній день 5 грудня — день благословення пер-

шої української католицької церкви на Британській землі. Повідомлені про це небуденне свято українці Лондону і більших та дальших околиць ще довго до початку Архиєрейської Служби Божої залягли вузькі вулички біля церковного будинку. Поволі заповняється невеличка церковця, та вона не в силі всіх змістити. Прибувають численні запрошені гості — англійці, білорусини, українці, католики і православні. В оточенні священиків входить у церкву Владика. Починається церемонія благословення церковного нутра намашенням слісм стін і покроплення свяченою водою. Врешті починається Архиєрейська Служба Божа. Став до неї Преосвящений Кир Іван, в сослуженні оо. дек. Й. Жана, др. П. Дячишина, О. Маркевича, М. Патрила; діяконують оо. А. Бабій і Е. Кордуба; співає найкращий в Англії хор—„Бурлака“. В молитвах і піснях оживає вбога церковця, серця вірних зливаються в одне нерозривне, поєднане духомдалекої Батьківщини, якої частина з нами отут . . .

З словом до вірних виступає Владика. Він говорить про той радісний день, коли то сьогодні пропам'ятного року 1948, п'ятого дня, місяця грудня, українські скитальці-католики приготовили для Бога рідну святиню. І хоч вона вбога, а проте вона рідна, бо своя і нагадує ті бідні вифліємські ясла, в яких колись прийшов на світ Христос. Але не почуття прикрості, а гордості проникає нас. Бо ми горді за те, що в таких тяжких умовинах спромоглися здигнути Богові храм, даючи тим доказ сили нашого духа і нашого прив'язання до нашої віри і Церкви. Ми на чужині — говорив в Владика, але серце наше там — в Україні . . . І нам лише віддертати, як і досі, в тих чеснотах, яких нас учила Церква і наше минуле, а наші терпіння будуть нагороджені . . .

Масстатичним „Боже вислухай благання“ і католицьким гімном кінчається велике і незабутнє свято, що залишило серед усіх, хто його пережив тривкий спомин.

В день благословення першого українського католицького храму в Лондоні. Кир Іван готовиться до Архиєрейської Служби Божої

Після Богослуження українська громада Лондону влаштувала для Достойного Гостя бенкет з участию окремо запрощених українських і чужинецьких гостей, під час якого присутні обмінялись своїми думками, а в промовах ще і ще раз відмітили силу рідної Церкви і животворної релігійно-національної та державницької традиції, якої одним із найдостойніших наших представників є саме наш Владика.

* * *

Увечорі цього ж дня в залі Вестмінстер відбувся концерт хору „Бурлака“ під батutoю п. Є. Гордія. Рекордове число українських і чужинецьких гостей (ок.

1.000 осіб) прислухувалось мистецько виконаним пісням релігійного і поважно-національного характеру, якими наш хор звеличив приянність апостола візитатора.

Так закінчилися торжественні святкування в Лондоні, які були величавою маніфестацією віданості рідній Церкві, національної єдності і пошани для її найвищого представника—Їх Ексцепленції Кир Івана.

„Всім серцем благословлю вас“ . . .

Ноттінгем

Свою першу поїздку до українських громад розсіяних по всім усюдам британського простору відбув Владика до Ноттінгему, що, разом із сусідніми околицями як Дарбі, Лінкольн, Рутландр, творить одне з найповажніших скупчень українських робітників.

Ще увечорі 11 грудня почали з'їздитись до ноттінгемського Альберт Голу численні групи українських робітників, бо саме на той вечір була призначена перша зустріч з Владикою. Всю програму зустрічі старанно опрацював місцевий Відділ СУБ-у. Але ж всім тим, що так гаряче прагнули зустріти Владику святочною академією прийшлося розвчаруватись . . . На залі з'явились тільки панотці з його оточення, прохаючи вибачення в імені Єпископа, який знеможений і недиспонований, не може прийти на вітання. Проте старанно складена програма пройшла за пляном.

Чергового дня в годині першій в Ноттінгемській Катедрі почалась Архиєрейська Служба Божа. Це ніщо, що Богослуження назначене на годину першу впопудрене — пише звітодавець — в католицькій

катедрі вібралось проте чимало українців, щоб скористати з нечастої народи вислухати св. Літургію в рідному обряді. До того ж Архиєрейську Службу Божу. . . Всі обличчя звернені до престолу, де Владика в сослуженні отців: др. П. Дячишина, М. Габака, О. Маркевича, І. Патрила починає св. Літургію. Добрий і ознайомлений з літургічним співом хор з Редмілу (під кер. п. Соломки) додає краси і коловориту відправі.

В чужій „позиченій“ Катедрі настрай, як у нашій рідній сільській церковці . . .

По Службі Божій на амвону виходить Пастир. Говорить як добрий хоч суворий батько. Говорить про свою любов до дітей своїх, про надію на Божу поміч, про світле майбутнє народу. „Всім серцем благословлю вас і всіх хто вам рідний і дорогий. Всіх, хто бореться за наші найвищі ідеали. Вас і ввесь наш народ, вас і вашу працю і вашу тугу . . .“

Вдячність за відвідини сповнила всі серця українців Ноттінгему і околиць. Вдячність і молитва до Бога, щоб зберіг нам якнайдовше нашого Пастиря і дозволив йому дальнє відвідувати нас розсіяних по всім усюдам чужини.

*„Ми горді і щасливі, що ви завітали до нас“...
Карбуртон*

Не дивлячись на пізню пору по Богослуженні в Ноттінгемі, Єпископ вибрався до сусіднього гостелю в Карбуртон, щоб звеличати концерт влаштований на його честь і побути серед вірних.

„На привітання Дорогого Гостя— пише нам п. М. М. — вийшла вся українська громада табору із своїм управителем англійським майором Рідом. При ясно освітленій рефлектором брамі з написом „Вітай Владико“ привітав Ексцептенцію о. О. Маркевич. „Ми горді і щасливі, що ви завітали до нас, бо ми віримо, що все будете опікуватися нами як і доє“... В залі таборового театру, де має відбутися концерт, понад 350 осіб, в тому числі понад 150 англійців. Многолітствієм і повстанням з місця вітають Єпископа всі, а згодом починається концерт. При кінці забирає слово Єпископ, дякуючи українцям на рідній мові за ширу прегарну гостину, а звертаючись до англійців по англійськи дякує їм за опіку над нашими робітниками.

Уділивши свого благословення Єпископ проводжений всіма від'їздить до Ноттінгему, де дожидає його з гостиною місцевий католицький Єпископ Елліс.

В Ілі

Це було 19 грудня. Ще з вечора, попереднього дня українська громада Ілі біля Кембрідж нервово закінчуючи останні приготування для прийняття Владики і врешті виїздить на двірець зустрічати його — Хвилюючі хвилини... пише нам звітодавець п. М. Погляди всіх направлені в бік Кембрідж. Звідтіль, за 5 хвилин над'їздить поїзд і з вагону висідає Їх Ексцептенція Кир Іван. Він приємно всеміхається до вітаючих його б. полонених вояків, що тепер працюють цивільними робітниками.

Година 12 вполовднє. Коло католицької парохіяльної церкви м. Ілі натовп. Юнаки розставились шпаліром. Довкруги маса народу: це українці з усіх сусідніх гостелів прибули зустрічати Владику. Вітають його хлібом і сіллю при вході до церкви. Відправляється Архиєрейська Служба Божа, співає хор під керуванням п. Сохіцького з гостелю Майнд Гол. Після відправи Єпископ прибуває до гостелю при Вест Фен Ровд в Ілі, де його вітає голова місцевого осередку п. Анд-

Біля католицької парохіяльної церкви в Ілі дожидають Владики

рієвецький. До заставлених столів засідає біля 200 осіб. По обіді Єпископ відвідує академію присвячену українським героям — Біласові і Данилишинові, яку влаштували члени місцевого осередку СУМ-у. Вислухавши гарно складеної програми Їх Ексцептенція забрав слово, підчеркуючи, що колись був сам наочним свідком тої трагічної події, якою була неповинна смерть обох героїв українського підпілля. Подякою за прийом і теплим працінням закінчились відвідини гостелю.

* * *

Парох церкви англієць передає нашому Єпископові ключі від церкви в Ілі

*„Не шукати нам іншої
віри . . .“*

Фрайдей Брідж

Прибув сюди Єпископ ввечорі цього ж самого дня. Єпископ загостив до гостелю Фрайдей Брідж. Тут вітав його хлібом-сіллю в імені цілої громади п. П. Кіцінський при співучасти місцевого хору, що співом „Вітай між нами“ супроводжав Владику до брам тaborової української католицької церкви. Службу Божу, відправивляє о. Габак, а згодом до народу промовив Єпископ закликаючи до любові Батьківщини, народу і вірності українській католицькій Церкві, бо „тільки одна правдива, едина Апостольська Церква є у світі і не шукати нам іншої віри та не ходити до інших. Він проводить вірним слова обітниці любити Бога, Церкву свою і Україну, а вірні повторяють її за ним. Він врешті згадує про героїчну боротьбу народу нашого, що в лавах УПА змагається за звільнення Батьківщини і ставить за приклад геройства і посвяти. Вкінці благословить всіх і так кінчаються ці незабутні для українців у Фрайдей Брідж хвилини.

Серед хворих у Дісс

У своїх поїздках по осередках, де живуть українські робітники не забув Кир Іван відвідати містечко Дісс, б. Кембрідж, де в тaborовому шпиталі кілька десять хворих б. вояків Української Дивізії. Програма відвідин цього осередку була зовнішньо така сама як і всюди: вітання, Служба Божа, спільний обід, але вона була інша гими переживаннями, що їх зазнали в зустрічі з своїм Пастирем нещасні, приковані до ліжка жертві війни. Було щось зворушливого в тім, коли на лавах тaborової церкви появились покулені постаті тих хворих, що могли прибути на відправу і, прислухуючись до молитви Архибрея свого, заносити свої мольби до Всешишнього, щоб не залишив їх на поталу гіркої і тяжкої долі. Цей день, 20 грудня в переживаннях наших окалічливих на здоровлі братів у Дісс напевно був одним із днів великих зворушень. Такі самі переживання, часто невисказані, мусів мати Він — наш Владика, — коли уділяв їм свого пастирського благословення і коли молився за їх спасіння . . .

.... на лавах тaborової каплиці в Дісс . . .

В тaborі українських вояків

у Шеффільді

Прибув сюди Преосвящений 21 грудня м.р. де вітав його в імені української команди тaborу полк. Нікітін, а згодом зустріли його в шпалір уставлени полонені, в імені яких промовив до Єпископа підпл. Роман Долинський.

Єпископ не гаючись поспішас до тaborової церкви, де на порозі зустрічав його з словами вітання о. М. Ратушинський, висказуючи вдяку за прибуття до одного з останніх тaborів українського вояцтва на чужині. Згодом заповняється святочно прибрана тaborова каплиця, в якій з'явилось к. 200 тaborовиків, щоб без різниці віровизнання вислухати Архієрейської Служби Божої.

„Безконечна вдяка належиться Господові Богові і Пречистій Матері — говорив Владика у своїй проповіді до українських вояків — за ту опіку, якої ви зазнали в час полону в Ріміні, а згодом з переїздом до Англії. Бо тільки Божа опіка зберегла вас від тих страхіть і жорстокостей повоєнного часу, на які ви, як бувші вояки, були наражені“. Окремо згадав Преосвящений про щиру батьківську опіку над ними Святішого Отця, що особливо докладав старань, щоб вони, українські вояки, не попали в царство сатани. Бо тільки — говорив Владика — особиста інтервенція Папи відвернула від вас небезпеку примусової передачі ворогові. Він привозить від Святішого Отця всім українським воякам Апостольське благословення і сам наділяє їх своїм . . .

— Ми свідомі того — говорив за спільним столом після Богослужіння пполк. Р. Долинський складаючи подяку Владиці — скільки Вам Експеленціє і Вашим заходам перед Святішим Отцем завдячуємо. Таборовики наші, наши бувші вояки, вповні розуміють ту велику заслугу Вселенського Отця, котрий в найбільш тяжкий час взяв їх під омофор своєї опіки. Ту вдячність передайте Святішому Отцеві і запевніть його, що про нього нам піколи не забути . . .

„Боже Прovidіння призначило наш народ на сповнення важної релігійно-історичної місії“

Нам припала честь вітати в себе Преосвященного Апостольського Візитатора— пише о.Д.—в днях 22-25. грудня м.р.

Їх Експеленція прибув спершу до Рочдейл, де початки душпастирської праці серед наших вірних завдячуємо виключно конвентові сестер Палльотинок, майже виключно німецького походження, отже емігранток, що і найкраще орієнтуються в потребах наших скитальців і душпастирів. З великою радістю прийняли СС. Палльотинки вістку про приїзд Єпископа, якого гостили як свого власного найдостойнішого гостя.

Біля церковної брами Рочдейл зустрічали Владику вірні і представники місцевих українських установ в дні 22. грудня. Хлібом-сіллю вітав його п. дир. Горішний і провів Владику вздовш почесного шпаліру, що його творила молодь СУМ-у і Пластву. Після привітання в церковних дверях Єпископа духовенством округи і відправи Молебня, Преосвящений виголосив промову. „Боже Прovidіння призначило наш народ не на загибіль—говорив Владика, а на сповнення важної релігійно-історичної місії... I та свідомість великого призначення української Церкви повинна бути в нас постійно і всюди; свідомість наших обов'язків перед Богом, нашою українською католицькою Церквою і Апостольським Престолом“.

Ввечорі чергового дня після цілоденних зайнять Єпископа, що ознайомлювався з умовинами і потребами душпастирської праці в цій окрузі, відбулася в конвенті

АПОСТОЛЬСЬКА ВІЗИТАЦІЯ ДУШПАСТИРСЬКИХ ОКРУГ РОЧДЕЙЛ-МЕНЧЕСТЕР

СС. Палльотинок спільна вечеря з представниками громадянства. При цій нагоді Преосвящений і українські гості були співучасниками театральної інсценізації п.н. Вифлесмська ніч, влаштованої згаданими сестрами для польських і німецьких емігранток. Давно вже не бачили наші громадяни так гарно виведеної релігійної вистави, для якої своє признання і подяку висказав теж і Владика уділюючи всім свого архиєрейського благословення. Цей вечір проведений разом з Єпископом хоч тривав коротко, але він дав Владиці нашему нагоду познайомитись і дружньо поговорити і з членами СУБ-у і парохіяльної Ради і вірними обох віровизнань. В імені всіх зібраних гарною промовою вітав Іх Експеленцію проф. др. В. Лукіяненко.

* * *

Менчестер відвідав Преосвящений в сам день Різдва за латинським обрядом. В годині 12, вполудне Єпископ прибув до церкви, де звичайно правляться українські Богослужіння і тут витав його хлібом-сіллю представник місцевих українських установ п. Лесньовський, а при церковних дверях місцеве духовенство. Згодом відбулася торжественна Архиєрейська Служба Божа, під час якої співав хор „Думка“. Глибоке враження на численно зібраних

УКРАЇНЦІ ШОТЛАНДІЇ В ПОКЛОНИ

Гаддингтон

Табор Гаддингтон в районі Единбурга — це один із більших українських осередків, в Шотландії. Його українські жителі — переважно звільнені з полону українські вояки, які й зуміли завести в себе в таборі зразковий лад і надати своєму життю міцний організований характер. Не дивно, що саме той табір обрав Владика для своїх єдиних у Шотландії відвідин, куди прибув 25. грудня м.р. Вже саме вітання на залізничній станції мало дещо інший як звичайно характер: представники місцевого Відділу СУБ-у, товариства „Просвіта“, СУМ-у прибули двома особовими, замасченими українськими прапорцями автами, викликаючи серед чужинців помітне зацікавлення. В самому ж таборі

(Манчестер — докінчення)

вірних зробила проповідь Владики, який закликав до віри і надії в Боже Провидіння, до вірності католицькій Церкві як і синівської віданості Святішому Отцеві Папі Пієві XII великому добродієві і опікунові українського народу. Спонтанні оклики в грудей всіх приявних свідчили, що заклик Достойного Архиєрея знайшов в них повне зрозуміння і буде переведений в життя.

З уваги на час Різдва, під час якого репрезентативні залі Манчестеру вайняти, прийшлося влаштовувати зустріч з Владикою в тісних і скромних приміщеннях „Українського Товариського Клубу“. Тут зібрались представники українського громадянства і тут в прикрашеній великим портретом Митрополита Шептицького залі, виступив перед Єпископом з своєю окремо підібраною програмою хор „Думка“.

зараз за імпозантно прибраною брамою, прикрашеною національними прапорами і написом „Вітай Владико“, в довжелезному шпалірі уставились сумівці із трьох таборів та велика кількість українських громадян місцевого і сусідніх таборів. Були заступлені табори з Мек Мері, Іст Форчун, Мортон Гол, Долкесайд, Сен Босфільд, Льюкертбі, Данді, Кріф і і. І хоч ранок був досить морозний, проте около півтора тисячі вірних терпеливо ждало в привітальній брамі на свого Владику. А коли врешті Він з'явився, вийшла назустріч процесія, а згодом о. Бабій відав його традиційним хлібом-сіллю, а представники СУБ-у, СУМ-у і першого делегатського з'їзду українців у Шотландії вітали його промовами. Хор „Славута“ проспівав многоголосів, а згодом всі провели Владику до таборової церковці на коротку молитву.

Цього ж дня, в годині 10.45 в католицькій церкві міста Гаддингтон Владика відправив Архиєрейську Службу Божу. Брама церкви була прибрана зеленню і українськими та папськими прапорами, а порядок біля неї вдержували установлені в шпалірі юнаки СУМ-у. Велика церква не могла помістити всіх вірних, з яких багато мусіло стояти на дворі. Під час Літургії співав хор „Славута“. А коли згодом Владика виступив з проповіддю до вірних, вони вислухали її з великою та глибокою увагою.

Після Служби Божої в таборі відбувся влаштований на честь Достойного Гостя бенкет, в якому взяли участь визначні британські гости, а це Архиєпископ Единбурга, голова Шотської Ліги Європейської Свободи п. Стюарт, представники міністерського Відділу Рільництва, ІМКИ та представники місцевої британської адмі-

Я К Б Р А Д Ф О Р Д В І Т А В В Л А Д И К У

(Репортаж п-і В.С.)

Останнім осередком, що його відвідав Кир Іван під час своєї Апостольської візитації у В. Британії в грудні 1948 р. був Брадфорд. Ось, в яких картинах змальовував В.С. останню гостину нашого Владики серед своїх вірних в Брадфорді.

27. грудня 1948 р. о годині 4.20 ранку Іх Експеленція в супроводі двох духовних отців скромно прибув на одну зі станцій Брадфорду.

Був холодний вітряний передранок дещо з морозом, що сповняв повітря свіжістю, так приємною в Англії на зміну мрякам і дощам.

Подібно тій свіжості мороау вістка про приїзд Владики просвіжila українських мешканців Брадфорду й, зірвавши їх зо сну, владно привела пізньої ночі до станції ще задовго до часу приїзду Іх Експеленції.

Скоро перед приходом поїзду стрункими рядами уставилась молодь Брадфорду, організована місцевим СУМ-ом і, не звертаючи уваги на холод, хлопці й дівчата в легких сумівських одностроях мужньо очікували на Кир Івана.

(Гаддинтон—докінчення)

ністрації. З українців були приявні: представник Централі СУБ-у п. мгр. Данилів, члени нововибраної Окружної Ради СУБ, та представники інших організацій, разом ок. 40 осіб. Бенкет почався словом-привітом представника українців, який вітаючи Владику нашого і гостей в англійській мові підкреслив велику пошану і відданість всіх українців для единого нашого українського католицького Єпископа в Европі. Згодом промовляли Архиєпископ, Владика (по англійськи і по українськи), п. Стоарт та інші.

Після бенкету в кіновій залі відбувся концерт хору „Славута“, що своїми релігійними піснями та колядками звеличив присутність Єпископа. Український представник привітив на концерті Єпископа від імені всіх зібраних та просив Експеленцію уділити благословення всім українцям в Шотландії. По слові Владики і благословенні вручено йому на згадку пасторських відвідин різьблений хрест і альбом. Грімкою овацією всіх приявних в честь Апостольського Візитатора закінчилася та незабутня для Гаддинтону зустріч, звідкіля Кир Іван вернувся в Англію.

Місцева управа СУБ-у і СУМ-у, церковна Рада й багато вірних зі своїм парохом о. Ратушинським дружно вітали прибувшого Владику.

А відтак всі разом супроводжували Іх Експ. ясно освіченими, в знак Різдвяних свят в Англії, пустими ще вулицями до самого місця побуту. Зустрічні англійці дивувались тому ранньому походові десятків людей, що говорили чужою ім мовою і довго оглядались, не розуміючи, що могло звести докупи тих людей в таку ранню пору. Ні втоми, ні шкоди за перерваний сон не відчували проте ті незнані ім люди. В душах їхніх світилась радість незабутньої в житті події—зустрічі з своїм Владикою—Апостольським Візитатором для українців розкиданих по чужих країнах Західної Європи.

На 11-ту годину ранку була назначена урочиста Служба Божа. На вулиці, біля церкви св. Патрикія, де звичайно відбуваються греко-католицькі Богослужіння, зібрались багато людей. Сотні українців з Брадфорду й околиць, англійці, представники польських і литовських організацій, священики англійські, польський і литовський, представники місцевої англійської преси, а перед входом до церкви, знову не зважаючи на холод, стрункі ряди сумівок і сумівців — всі гучними й сердечними вигуками „Слава Владиці!“ вітали прибувшого на Богослужіння Єпископа. Привітним добросердечним усміхом відповідав Іх Експеленція на привіти своїх вірних, швидкою і енергічною ходою проходячи повз їх тісні ряди в напрямку до церкви.

В дверях церкви за прийнятим звичаєм Іх Експеленцію вітав місцевий парох о. Ратушинський та всі інші приявні священики.

Відтак розпочалася урочиста Архиєрейська Служба Божа в асисті п'яти священиків, а то Всеч. о. Габака, о. Патрила, о. Ратушинського та двох місцевих парохів польської і литовської кат. Церкви.

Величезна церква була переповнена. Люди з увагою слідкували за кожним рухом і словом величного церемоніального Богослужіння. Щиро молився народ, зливаючи свої молитви, через молитви присутнього Владики, з надією на Великого Бога, побожно вслухувався в кожне

його слово. А коли з підвищення, благословивши вірних своїх, Владика заговорив —люди плакали. Так щиро, зворушливо падали в серця слова, такою істиною доходили до душі, що родили слози сльози втіхи і духової полекші...

Віру в Бога і Україну скріпив Іх Експ. присягою, проказаною одностайно, гучно цілою церквою—всіма вірними: „Будемо вірні Богові і Церкві нашій на вік!—твірдо і одностайно звучала вона.

Хвилини ті були зворушливі, урочисті і мабуть ніколи незабутні... В своїй кінцевій молитві благали українці ще раз Бога з'єднати їх і послати долю Україні і на цей раз та молитва була така могутня, через чисельність голосів і така надійна через молитву Владики, який присутністю свою вкладав повну віру в здійснення її.

По скінченні Богослужіння іх Експ. ці в супроводі сумівців і вірних прибув до католицької школи—тимчасової домівки місцевого СУБ-у, де жінками, за ініціативою п-ні Вітошинської, була приготовлена гостина. При вході вітали Єпископа українка в народному строї хлібом і сіллю, як теж Голова місцевого Відділу СУБ п. В. Кордуба, Голова СУМ-у п. Наконечний і в імені жінок пані В. Смерека.

Гарно прибрані столи для численних гостей, що мали честь ділити трапезу разом з Владикою, тепла, затишна кімната створювали настрій рідної хати і гостинного прийому для достойного Гостя.

Під час скромної але по нашему звичаю приготовленої вечери, з словами привітання звернулись до Владики представники Громадянства: від Української Автокефальної Православної Церкви вітав Владику голова окружної церковної ради на Йоркшир — п. інж. Петренко, від англійської католицької церкви—кат. священик, який бажав крашої долі українцям і скорого повернення до дому бо, як казав, „нема місця в світі як вдома”...

Іх Експ. в свою чергу подякував анг. католицькій Церкві що з самого початку так прихильно віднеслась до українців, даючи їм всяку можливу опіку та зокрема уділив свого благословення зворушенному і вдячному англійському парохові.

Милою несподіванкою було привітання Пані Вітошинської, що мала нагоду вітати іх Експ. тими самими словами, якими колись вітала 25 років тому, 13-річною дівчиною Апостольського Віви-

ГРУПА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИНІВ
ЩО ОБСЛУГОВУВАЛИ ТАБОРИ Б. ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ В ІТАЛІЇ І В В. БРИТАНІЇ

Сидять в першому ряді з ліва: оо. О. Маркевич, А. Бабій, Е. Кордуба, М. Ратушинський; — бувші дивізійні капелани; стоять в другому ряді з ліва: о. др. П. Дичинин, о. др. І. Прашко, о. др. М. Дъоба—що як висланники Українського Допомогового Комітету в Римі добровільно погодились зносити всі невигоди і труди життя полонених і помагали дивізійним капеланам в ігній душпастирській праці серед вояцтва. Український Допомоговий Комітет в Римі у проводі з Преосв. Киром Іваном з усіх українських допомогових установ в Європі був першим, що всеціло заопікувався долею українських полонених в Італії.

татора Джанокі, якого Іх Експ. був тоді секретарем. Це вітання насправді зворушило Владику, що поділився з присутніми своїми спогадами в цього часу.

Під кінець гостини прибули репортери місцевих англійських газет і дбайливо випитували про подробиці незвичайної для них візити. На другий день всі місцеві часописи помістили знимки і прихильні відозви про приїзд українського Єпископа до Брадфорду.

Вже темніло за вікнами, коли Іх Експ. ще раз дякуючи за щире привітання і ще раз уділяючи свого благословення, в супроводі духовних отців попрощавшись від'їхав в дальшу дорогу до інших місць де живе українська людина, що жде на свого Владику. Жде на тверде пастирське слово, що несе непохитну віру, силу Великого Творця і скріпляє дух до дальнішої дороги життя, хоч як безпрогресія вона не була б. Так як скріпився дух вірних українців Йоркширського району в зустрічі з своїм Владикою, так і скріпився Він.

„Носимо в наших серцях невмірущу тугу за нашою Батьківчиною“

ПІД час свого третього побуту у В. Британії Владика Кир Іван видав в день св. Апостола Андрея Первозванного своє „Різдвяне Пастирське Послання“ звернене до Всечесного Духовенства і Вірних українців—скитальців, в якому м.і. говорить:

„Наше примусове перебування поза межами Батьківщини це нове свідоцтво про невміруще бажання нашого народу жити свободно у своїй власній державі від іншого незалежності. Але з усіх користей найважливіша, що, несучи терпеливо тяжкий хрест нашого вигнання в дусі правдивого покаяння, ми маємо зможу переблагати Бога за наші провини відомі й невідомі та й прихилити і прискорити Боже милосердя до наших бажань і змагань.“

Промовляючи як „Пастир Ваш — скитаєць такий як і ви що так як і ви не може вернутись до Рідного краю і тужить за ним так як ви“ та пересилаючи усім нам свої побажання і благословення, він дає нашому народові — вірним нашої Церкви такі поучення:

„Треба — пише він, щоби ви почули мій голос тепер, бо ваші Пастири, наші Преосвященні Владики, що остались у Рідному Краю, запроторені по тюрях, чи на примусових тяжких роботах, насилувані ворогом католицької Церкви і правдивої християнської релігії, не можуть промовити до вас. Правда, іхні каїдані промовляють до нас усіх ще голосніше, як промовляли іхні проповіді і ми дякуємо Богові за те, що дав нам таких неустрасимих Владик, що не побоялись ні муки ні падіння смерті, а остались вірні Святому Апостольському Римському Престолові, захочуючи своїм примиром і духовенство і цілій народ до такої самої вірності. Як колись св. Йосафат так і наші Преосвященні Владики правдиві і добрі пастири, що по приміру Христа Спасителя нашого віддають свої душі за вівці — не завагались ні на хвильку апі не зрадили своєго стада. З Москви віри не приймемо — оце слова наших Владик — бо ми хочемо жити і умерти в тій вірі, яку Христос передав апостолам на чолі із св. Петром, якого і зробив першим видимим головою своєї Церкви щобто своєму першому Наміснику на землі, а тую віру передали апостоли єпископам на чолі із наслідником св. Петра, кожночасним Папою Римським, що також в правдивий Христовий Намісник на землі. Тую правдиву віру прийні для українського народу Великий Рівноапостольний наш князь Володимир, в тій вірі ми хрестилися і зростали, тільки в тій вірі хочемо вмерти. А московського патріарха ми були б готові узнати тільки під умовою, що він склонить голову перед Папою Римським і узвав його за свого зверхника, а Папа Римський приказав би нам для святого спокою нав'язати братній авязок з московською церквою. Але й тоді не треба було б забувати, що християнські традиції на півночі прийшли із Києва, „матері всіх руських городів“.

Не такою відповіді сподівався ворог від наших Владик, тому закував їх у тяжкі каїдані неволі, запроторив по тюряма здалека від іхніх вірних, бо написано — як каже Христос у Євангелії (Мар. 14, 27): „поражу пастиря і розсипляться вівці“. Але й тоді не вдалось ворогові примусити народ до зради віри батьків. Ледви дехто слабої віри дав себе збаламутити, а загал нашого католицького народу остався таки вірний св. католицькій Церкві і це приносить нам честь і славу перед Богом і перед світом.

З РІЗДВЯНОГО ПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАННЯ ПРЕСІ В. КИР ІВАНА АПОСТ. ВІЗИТАТОРА УКРАЇНЦІВ У З. ЕВРОПІ—РІК 1949

По приміру наших Владик-мучеників її ієпівідників хочу і я бути вірним моїм пастирським обов'язкам і виконувати їх якнайкраще на більшу Божу славу і на спасення ваших душ. У глибині моєї сердя горить беззастережна любов до Святої Христової Церкви і до Святого Апостольського Римського Престолу, Богом уstanовленого на те, щоби зберігав і передавав усому людству Христову науку без домішки якобінської похідки. А рівночасно горить у моїй душі вогонь любові до цілого нашого українського народу, зокрема до вас мої Браття і Сестри Скитальців, яких Боже Провидіння через Святого Вітця передало мені в пастирську опіку.

Спископ вказує даліше кому нам треба завдячувати ті всі добродійства, яких ми зазнали в цьому страшному для нас часі на чужині, зокрема, що іх зазнала наша Церква. Треба завдячувати їх — пише він — Св. Апостольському Престолові в Римі — найдостойнішій особі Святого Отця — Христового Намісника — Папі Пієві XII, керманичеві св. Конгрегації для Св. Церкви їх Емін. Високопреосв. Кардиналові Тіссеранові, що через його руки з Апостольського Престолу проходить вся грошова допомога на безмежні потреби наших скитальців.

Ім всім за ту батьківську любов належиться з нашого боку безмежна вдячність. А докажемо її —

„вірністю для св. вселенської Церкви так, як того доказали наші неустрасимі Владики, наше духовенство, наші браття і сестри у Рідному Краю, відкликуючи проосьбі і грозди ворожі, вибираючи радше муки і смерть як зраду прадідів католицької віри“.

В дальших частинах свого Послання Спископ говорить про ті небезпеки, що на них є наражені вірні нашої Церкви, а до яких треба зачислити діяльність явних і тайних ворогів Української Католицької Церкви, отруйну діяльність сектанської преси та на жаль, ту акцію, яку проти нашої Церкви ведуть нез'єдинені брати наші інших віровизнань. Тимто він перестерігає загал вірних перед тими всіми шкідливими чинниками, як і перед шкідливими впливами чужини і голосом батька закликає вірних — „чувайте“. А врешті звертається він до всього нашого духовенства на чужині, до наших монахів і монахинь, до питомців наших, щоб гідно виконували свої обов'язки супроти Церкви, супроти Бога і народу свого. Кінчиться „послання“ загальним Бліскопським благословенням.

I врати Адові не одоліють її . . .

ДОЛЯ НАШИХ ВЛАДИК

ПОЧИНЛЮЧІ від осені 1944 р. аж по сьогоднішній день наша Церква на Рідних Землях переживає справжню Голготу.

З тривогою в серці ведухуємося в той далекий гомін воюючої 'Батьківщини, де, в нерівному бою з червоним наїздником, кривавляється в лавах УНА наші безстрашні Герої . . .

І так в порядку останніх повідомлень, які екладним шляхом насилі з наших Рідних Земель довідуємося, яка доля остаточно зустріла наших Владик.

Як знаємо, ще в квітні 1945 р., більшевики заарештували і вивезли: Митрополита Йосифа Сліпого, Єписка Григорія Хомишина, Єписка Василія Чарнецького, Єписка Микиту Будку, Єписка Григорія Лятишевського, а згодом Єпископа Йосафата Коциловського. Але що сталося з ними, де і в яких умовинах вони живуть і чи взагалі остали ще в живих, це нам не було відомо. Були тільки припадкові і, інколи суперечні вістки.

Аж в останньому часі, за найшовіщими вістями з Батьківщини, довідуємося ось що:

З поведінням сов. владою сильного наступу на українську католицьку Церкву, виарештовано та вивезено в Воркуту над рікою Камою всю українську католицьку Бархію. В Воркуті, де всім вивезеним приходиться тяжко працювати у вугільній промисловості перебуває під теперішню хвиллю Львівський Митрополит Архиєпископ Кир Йосиф Сліпий, Кир Василій Чарнецький та ще деякі священики. Така сама доля стрінула також новоіменованих генеральних вікаріїв, яких Кир Йосиф був назначив ще перед своїм арештуванням. Всі вони тяжко працюють по вугільних шахтах відокремлені один від одного, терплять голод, цингу і інші невигоди заслання. Знову Кир Никиту Будку вивезено над Озівське море. Кир Григорій Хомишин станиславівський Єпископ помер 17 січня 1947. В осені цього ж року помер в православному монастирі б. Києва перемиський Єпископ Кир Йосафат Коциловський.

В районі Воркути, де зараз перебуває на тяжких примусових роботах окого 7 міліонів засланців згинуло багато наших священиків, а м.і. старенський ігумен оо. Студитів о. Климентій Шептицький — брат покійного львівського Митрополита.

Іх Ексц. Високопреосвященний Йосип Сліпий, Митрополит Галицький і Львівський

В неменш трагічних умовинах помер карпато-український Єпископ Рогожа, про якого на початку 1948 була вієтка що згинув під колесам сов. танка.

Та попри безнастанині переслідування вірних Пастирів нашої Церкви, попри все знущання страшного ворога над всіми, що вірно стоять міцно при своїй прадідній вірі, ідея нашої Церкви далі живе в душах народу і наше церковне життя на землях Батьківщини продовжує розвивається в дуже тяжких і складних обставинах. Рештки священиків, що ще досі якось врятувались перед масовим винищеннем збирають потайки, по лісах, громади своїх вірних і там на відлюдді в великій тайні — наче за перших часів християнства, відправляють для них католицькі богослужіння.

І так то в ті страшні для Церкви нашої і нашого народу дні справжньої Голготи, як же правдиво і переконливо звучать слова Христа про церкву що „і врати Адові не одоліють її“ . . .

Слова Святішого Отця

ЯК кожного так і того року св. Отець Пій XII виголосив в Навечеря Різдва Христового велику радісву промову до вірних Католицької Церкви усього світу. Його промова — десята з черги — була присвячена тим всім питанням нашого часу, які непокоють сучасне людство. Зокрема на увагу заслуговують ті місця промови, в яких Наслідник св. Петра говорив про переслідування Католицької Церкви, маючи на увазі і в тому числі Українську Католицьку Церкву, яка передовсім терпить від цього переслідування.

Величні геройства

„Тяжкі досвіди, що їх Церква зазнала через війну і повоєнне положення, болючі втрати і тяжкі шкоди, що її засмутили, зробили її енергію і відпорність ще тривішою і задовільнішою; бита бурями і бурунами заховала вона непорушною і непошкоджену свою життєвість і серед народів де призначавася до католицької віри справді значить зазнавати гонення, знайшлися і далі знаходяться тисячі героїв, що без страху перед кайданами і смертю не клонять коліна перед Ваалом могутності і сили. Ширший загал здебільшого не знає їх імен; та вони записані не стертими буквами на сторінках Церкви . . .“

Болючі втрати

„Все таки хоч постійність і рішучість стільки братів по вірі є для нас джерелом радості і святого задоволення, не можемо звільнити себе від обов'язку згадати і за них, які думки і почування мають на собі печать духа і труднощів доби. Скільки то потерпіло у вірі, скільки заломилося у вірі визнавання Бога! Скільки то затроєних лягізмом та ворожим відношеннями до Церкви стратило свіжість і ясність віри, яка була досі підпорою і світлом іншого життя! Інші нагально вирвані і викинені з рідної землі блокують наосінні наражені, передовсім молодь, на духовний і моральній упадок, якого небезпеки не можна не доцінювати. Материнське око Церкви слідкує за тими душами, хвилево втраченими або захітаними . . . Вона чекає: чекає повороту тих синів і думав якби то зважити відповіді способи та приспішити ту годину. Тому вона не вагається перед жодною жертвою; для цього жоден труд для неї не є великий, вона на все готова . . .“

Скільки ж бо правди, гіркої правди наших днів в оцих словах Святішого Отця! Чи то мова про переслідування Церкви, чи отих безіменних героїв, що воліють тисячами вмирати, ніж вирікатися своєї віри католицької! А ю правдою є і те, що багато синів Церкви зблудило зі свого шляху і на яких поворот вона — Церква наша і її Голова — Апостольський Наслідник ждуть . . .

Глибокою турботою пронизані ті слова Святішого Отця, в яких він говорить про загрозу нової війни:

„Ще ніколи після закінчення війни люди не жили в такому напруженні як сьогодні і так пригноблені загровою нової війни і тугом за миром. Стоять вони між двома противними бігунами. Одні повторюють собі давнє прислів'я, вправді не впovні фальшиве, але яке легко зле зрозуміти і якого часто падуживано:

Представник Св. Отця у В. Британії Іх Ексц. Архієпископ Годфрей — якому наша церква на цьому терені має багато зауваження

„сі віс папем, пара бельпом“ — „коли хочеш миру, то готовяся до війни“. Інші знову хотуть знайти вихід у формулі: „мир за всяку ціну“! Одні зі сторони хочуть миру, але обидві паражують його на підбезпеку. Перші тому що викликують недовіру, а другі тому що додають певності тим, хто готове новий напад. Обидві сторони мимохіт паражують на підбезпеку справу миру і то саме тоді, коли людство придбавлене тягарем воєнних дій з тривожною думкою на нові і ще тяжкі конфлікти, дрожить на саму згадку про майбутню катастрофу“.

Тимто ю Св. Отець пригадує вірним яке є і яким повинно бути —

Правдиве християнське прагнення миру:

Воно походить від Бога, його оружжям є молитва і любов, його легко пізнати, а саме:

„Йдучи за Божою заповідю воно (тобто християнське прагнення миру — ред.) ніколи не робить випадку війни, ані навіть не грозить війною з причини престижу чи національної честі. Воно вистергається, щоб не уживати зброї в обороні прав, які хоч слухні, однак ця не оправдують риску запалити пожар во всіми його жахливими наслідками так духовими як і матеріальними . . .“

І застановлюючись над тим, як можна встановити справжній мир в християнському розумінні Святіший Отець стверджує, що одним із найбільших засобів до того є

Епископ Ноттінгаму Едвард Елліс

ЩИРИЙ ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНЦІВ

ДО багатьох наших приятелів у Великій Британії, зокрема з числа англійців-католиків мусимо безсумніву зачислити Спископа Ноттінгаму Едварда, який неоднократно дав докази свого щирого і друживого ставлення до нас скитальців на цьому терені. Він один з перших церковних Достойників, що поставився до нас — приязно, стараючись зрозуміти наші потреби. Доказом цього його особисте піклування, в характері голови Комітету Опіки над скитальцями, долею українських добровільних робітників, яким так багато присвячує уваги.

З нагоди Різдва Христового Спископ Едвард звернувся до українців католиків у В. Британії з окремим різдвяним посланням, в якому між іншим пише:

... Я хотів би вам всім розповісти, як глибоко і сердечно католики Англії і Валлії переживають тяжким становищем, в якому ви тепер опинились. Ми знаємо, що релігійні переслідування і утиліти є головною причиною цього, що ви покинули вашу батьківщину ...

... Убогі і позбавлені батьківщини ви прибули до цього краю, але ви несете з собою безконечний скарб у ваших серцях — вашу святу віру. Будьте католиками не тільки по імені і не тільки на словах, але і пасправді у ваших ділах.

Крім того Спископ Ноттінгаму як голова Спископського Комітету опіки над скитальцями підкреслює у своєму посланні ті шляхетні цілі, які привели до його заснування.

... Мій Комітет створений передовсім для засновання потреб ваших душ. Він намагається вишукувати духовних з вашого народу і вашої мови, намагається увести їх в контакт з вами, помогає вам у ваших справах з державною владою і підпомагає. Однак їого спроможності грошові дуже обмежені. Тому ви не можете бути пітершевіми, коли ваші прохання не завжди будуть надійно полагоджувані ...

Вірні нашої Церкви на Британських островах багато завдячують шляхетній християнській допомозі зо сторони католицьких кругів В. Британії, які гордяться тим, що у своєму проводі мають таких гарних і цінних провідників як Кардинал Гріффін чи Ноттінгамський Спископ Едвард Елліс.

Солідарність народів проти загарбництва:

... Правдиве християнське прагнення миру є силою, а не слабістю чи слабкою резигнацією ... Нарід загрожений нападом або що вже став жертвою несправедливого нападу, якщо хоче думати і діяти по християнськи не може бути пасивним байдужим; тим більше солідарність у сім'ї народів не дозволяє другим поводитися ніби звичайним глядачам у положенні безтурботної нейтральності ...

Тимто по словам Святішого Отця, в час, коли панує насильство треба йому протиставитися, але не пасивністю чи нейтральністю, а активним діянням, бо пасивність народів чи їх нейтральність — каже він — додає „певності і відваги спричинни-

кам і прихильникам загарбництва, змущуючи поодинокі народи поганіше власній долі, збільшувати без кінця своє зброснення” ...

І тому Св. Отець закликаючи ввесь світ по-широкому і по-християнському виявити щире і християнське прагнення миру, каже не забувати при тому за отець прислів'я, що виправдовується практикою історичних процесів, а якє звучить: „Хочеш миру, готовий війну”, тобто будь сторожкий повсякчасно і не дай себе заскочити тим, що хочуть загарбати твою волю силою.

Святий Теодор Кентерберійський

ПАТРОН УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛІЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
В ЛЬОНДОНІ.

НАША перша українська католицька церква на Британських островах в Льондоні обрала своїм патроном св. Теодора з Кентербері. Цей вибір, одної з найвизначніших постатей серед подвижників Христової віри, якого культ високо процвітав у всьому католицькому світі, а зокрема серед католиків В. Британії, — не був зовсім припадковий. Саме його обрали ми патроном нашої першої церкви на цій землі — церкви наших скитальців, бо і він — св. Теодор, подібно як і ми був переслідуваній за свою віру і він як і ми мусів шукати собі пристановища далеко поза межами батьківщини. Тож, коли говоримо про нашу українську католицьку церкву в Льондоні, вважаємо вказаним познайомити наших вірних з життям і діяльністю її Патрона.

Св. Теодор уродженець міста Тарс в Малій Азії, що була батьківщиною Св. Апостола Павла. Уроджений в 602 році, він як юнак вступає в Чин Св. Василія Великого і в ньому одержує першу основну, а згодом і вищу освіту, завдяки якій стає одним з найбільших вчених свого часу. А були це часи дуже бурливі, часи коли треба було боротись християнській вселенській церкві з зовнішніми ворогами, до яким тоді м.і. належало плем'я Сарацинів, що і нині осередки, де проживали християнські громади,

Це було на 60-му році життя св. Теодора, коли під час одного з нападів Сарацини прибули в провінцію Селевкію і її сплюндрували. Тоді то, не маючи зможи дальше перебувати у своєму Тарсі, Теодор залишає рідне місто і з іншими монахами подається до Риму, де перебуває деякий час в однім з численних Василіанських монастирів. Два роки пізніше до столиці християнського світу — Риму, прибуває делегація від тодішніх британських володарів — князів, з проханням приділити їм на становище примата В. Британії — Кентерберійського Архиєпископа Деуседдіта, — який помер в 664 році, нового наслідника.

Тодішній римський Папа Віталій, ідучи за радою аббата Адріана призначає на це високе і відповідальнє становище, яким було в тодішніх часах кентерберійське єпископство. Теодора, що мав додаткове прізвище „Філософа“. Його цього визначного вченого-монаха вважали тоді в Римі за найбільш достойного зайняти це становище представника папського престолу на британській землі.

І справді у березні 668 р. Папа Віталій особисто висвячує Св. Теодора, який таким чином став первім англійським єпископом, що одержав священня з рук Святішого Отця. Таким чином вперше від 70 років, від коли

„Первів обніцав житеїских, міру распядея вен Преблаженне, от Тарса і Рима во Англію пришел вен, й бил вен світильник пресвітілій Кентерберійскій Церкви, юже просвіщ, мгли прелестния избавил вен, Отче наш Теодоре, й нас просвіти молитвами Твоими, в днешний день память Твою почитаючих“. Тропар: Глас 4.

19 вересня: Празник Св. Теодора Кентерберійського.

то Св. Августин проводив на терені В. Британії свою місіонарську працю, Свята Столиця вислава знову свого визначкового представника до Англії — Св. Теодора, щоб він в її імені обняв становище Кентерберійського Архієпископа. Виїхав він туди в товаристві аббата Адріяна, єпископа Бадуїнга знаного пізніше як Св. Бенедикта. Дорога тривала майже рік (бо це були часи дуже складної і тяжкої комунікації) і за той час Св. Теодор зумів вивчити англійську мову.

Прибувши до Кентербері, Св. Теодор зайняв призначене йому становище, а було це в 669 році, за часів панування короля Ерберта, який, як і його вірні, широко і в радістю привітали свого нового архієпископа.

Та не тільки цей король, але і інші англійські князі і все англійське духовенство прийняло його з радістю. Таким чином став він, як пише один з істориків церкви, першим Архієпископом, якому повинувалась вся британська Церква. Небаром після того Св. Теодор почав відвідувати всі осередки тодішнього життя у В. Британії і почав розвивати широку

діяльність на полі поширювання і заціплювання наук Христової віри серед місцевого населення.

„Тяжко в коротких словах сказати, пише один з церковних достойників того часу — скільки то Св. Теодор, як намісник Апостольського Престолу, вчинив для добра Церкви за час свого більш як 21 річного перебування на тому становищі . . . Ще ніколи досі В. Британія не переживала таких прекрасних часів“ . . .

Умер Св. Теодор в 690 році на 88 році життя і записався в історії англійської Церкви, як один з найбільших її подвижників.

Таке було життя і такі заслуги Св. Теодора, одного з найбільше вчених католицької Церкви, визначного ченця Чину Св. Василія Великого, що удостоївся бути першим найвизначнішим представником Апостольського престола у В. Британії, а згодом став переведений в почет святих католицької Церкви.

Ми в особі Патрона нашої церкви, що як і ми був скитальцем, вбачаємо постать повну святості і великого Символу.

ПІДСУМКИ ДОСЯГНЕНЬ І НАПРЯМНІ ДАЛЬШОІ ПРАЦІ (СОБОРЧИК УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ)

ОСТАННІ два дні свого побуту на терені Великої Британії Преосв. Кир Іван Бучко посвятив внутрішнім справам нашої Церкви. Заледви вернувся з відвідин терену, скликав до Лондону, до власної церковної домівки, Соборчик укр. кат. Церкви. У Соборчику взяли участь: о. декан Жан ЧСВВ, о. кан. Д. Лопатинський, о. кан. Ю. Гірняк, всечесні оо. А. Годис, С. Колянківський, Е. Кордуба, О. Маркевич, А. Бабій, М. Ратушинський, М. Габак, В. Паславський, Я. Гаврилюк, І. Патрило, др. В. Давьоба, др. П. Дячишин і принагідно перебуваючий в Лондоні др. І. Прашко (Рим).

Владика Кир Іван скликав Соборчик, щоби спільно з священиками нарадитися над різними справами, зокрема над тим, як нашій Церкві принести якнайбільше овочів для Божої Слави і добра українського народу. Ціллю Соборчика було подати поодиноким священикам вказівки, пінати недостачі й небезпеки, положити і доповнити напрямні у будучій душпастир-

ській праці.

У своєму вступному слові Преосвящений Владика підчеркнув великі осяги українців громадської організованності, але заразом звернув увагу, що громадські організації не зможуть заступати Церкви. Вони з'язані з часом, з діючими особами чи настроями і з їх зміною осіб зміниться також сила, напрямні і навіть життєздатність даних установ. Основою нашого національного життя і одинокою основою етики й моралі у житті одиниці, родини й народу може бути лише Христова Наука під проводом непомильної Божої Установи, якою є кат. Церква. Преосвящений Владика в того переконання, що коли не розвинемо посильної діяльності над розбудовою кат. Церкви в нашему народі, то в короткій будуччині і наші громадські організації стратять свою силу. Владика підчеркнув, що кожний хто здержує чи зупиняє розбудову кат. Церкви в народі, той діє на шкоду цілого народу і є інструментом часто, несвідомим, в руках ворогів.

Однією з головніших точок нарад і дискусій був доклад о.др. П. Дячишина про „Правне положення укр. кат. Церкви на еміграції“. В наслідок лихоліття по другій світовій війні велике число наших вірних і священиків опинилося в західній Європі на територіях, що під церковним оглядом підлягають юрисдикції місцевих латинських Епископів. Намісник Христовий, теперішній Папа Пій XII створив для українців окрему Апостольську Візитатуру на цілу Західну Європу, а Апостольським Візитатором призначив Їх Екзеленцію Кир Івана Бучка, з персональною юрисдикцією Епископа Ординарія над всіми українськими священиками і вірними. В той спосіб українці не підлягають юрисдикції місцевих латинських Епископів, а ввесь заряд і адміністрація церковним життям спочиває в руках Пресв. Кир Івана. Таким чином єдині українці з усіх скитаць-католиків мають свою окремішню церкву в той час, коли інші католики, латинського обряду є включені в місцеві парохії-дієцезії. Тепер треба лише подбати, що українці зуміли як найвидніше поставити своїм власними силами свої храми-церкви, свої твердині духа.

В здійсненні цієї справи натрапляється на багато труднощів. Влада Апост. Візитатора не є територіяльна, а персональна і всі справи територіяльної юрисдикції, як купно-будова храмів на брит. території мусить бути узгоднена з англійськими католицькими владиками. Питання це нове і англійці католики вперше зустрічаються з тією справою, що на їх власній території живуть українці, які можуть під своїм окремим проводом, установленим Апостольською Столицею розбудовувати свою українську католицьку Церкву.

Обставини вимагають від нас великої посвяти і жертви. Католики в Англії творять лише малий відсоток і лише ступнево здобувають собі права. Їх ставлення до не-католицьких віровизнань мусить бути рішуче. Тут проходить завзята боротьба за душу дитини, за св. Тайну подружжя нерозривного, боротьба за свої католицькі школи. Та сама небезпека грозить і нам і ми теж мусимо відповідно себе зорганізувати і забезпечити свої власні права. Обставини вимагають від нас точного розрізнювання справ громадсько-політичних, де всім українцям необхідно йти одною лавою і де не смієтися якогось поділу, від справ релігійних-церковних, де вірні мусять належати і підчинятися приписам своєї Церкви.

Участь в некатолицьких Богослуженнях заборонена, бо лише одна Церква є правдива, а участь у двох віровизнаннях допровадить до цілковитої байдужності, а врешті до атеїзму і безбожництва.

Тут не йдеться про якийсь поділ громадського життя, а про життєву необхідність зберегти ті цінності християнства, що єдино правдиві находяться в католицькій Церкві, цінності, що їх мусимо принести з собою на Рідну Землю — в Україну. Мусимо використати ту батьківську щедрість Апостольської Столиці, що створила для нас українців католиків окрему Апостольську Візитатуру, щоб зберегти ті цінності християнства, які знаходяться ще у східній католицькій Церкві. Св. Отець хоче не лише того, щоб українці і на скитацьці жили згідно зі своїми старими звичаями — традицією свою, але також щоб вони зберегли і розвинули свою питоменну католицьку церковну організацію, яку ворог жорстоко переслідує на Рідних Землях.

Прелегент звернув увагу всім священикам, що треба постійно пояснювати нашим вірним ті великі завдання, що на нас накладає теперішній час. Треба закликати всіх вірних доброї волі до витривалої і наполегливої праці над розбудовою східної католицької Церкви. Треба покласти сильні і тривкі основи під нашу будущність та наше церковне і національне життя. Бо чим краще розбудуємо свою церковну організацію, чим глибше в душі кожного вірного українця увійдуть науки і засади Христові тим сильніша і більш незнищима буде сила нашого народу.

По рефераті відбулась довга оживлена дискусія, під час якої присутні пан-отці висказували спостереження, ділились своїми завважами та з'ясовували труднощі своєї праці.

На прикінці забрав слово сам Преосвящений, який між іншим зарядив, щоб:

1. Кожний священик обов'язково передавав до централі в Льондоні 1/4 частину своїх доходів для зміцнення розвитку нашої церковної організації у В. Британії.
2. Централія української католицької Церкви в Льондоні має перевести по змозі якнайшвидше список всіх українців-католиків на цьому терені.
3. Централія української католицької Церкви в Льондоні має призадумати

СОБОРЧИК УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛІЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЛЬОНДОНІ

Сидять з лівої сторони: о. С. Колянківський, о. кан. Д. Лопатинський, Іх Ексц. Мир Іван, о. дем. Й. Жан ЧСВВ, о. кан. Ю. Гірняк, Стоять (з лівої сторони): о. І. Патрило, о. М. Габак, о. Е. Нордуба, о. др. В. Дзоба, о. М. Ратушинський, о. др. І. Прашине, о. А. Бабій, о. А. Годис, о. др. П. Дячишин, о. О. Маркевич, о. В. Паславський і о. Я. Гаврилюк

ся над можливістю видавання ідеологічного журналу, щоб подавав оцінку подій і проблем з християнського становища.

До цієї праці не вистарчить сил самих священиків, які не мають навіть змоги відвідати всіх своїх вірних. До неї треба притягти всіх світських людей доброї волі. Бо сьогодні Церква вже не є приватною справою священиків чи поодиноких побожних людей. Вона з основною проблемою нашої будучності, нашого дальнішого існування. Тимто й вірні не ємуть стояти з боку і приглядатися пасивно, але навпаки вони мусять активно включатися в організацію церковного життя і ставати до праці на її полі.

Сьогодні йде великий змаг двох ідеоло-

гій: матеріалістичної — невільничої під проводом Кремля і християнської під проводом правдивої Церкви побудованої на Петровій скалі. Іншого виходу нема, як тільки станути по одній чи по другій стороні. Незалежно від того чи Україна вернеться назад до основ християнства, незалежно від того чи існуватиме Європа, чи розіплететься в своїй руїні, католицька Церква залишиться однаково правдивою і життєздатною. „Небо і земля минеться, а йота зі закону Божого не минеться”. Пам'ятаймо про те і пам'ятаймо, що лише через боротьбу, жертву і посвяту, через хресну дорогу і Голготу можна дійти до побіди — до Воскресення.

о. др. Петро Дячишин.

„Але Ви — вибраний рід, священство царське, народ святий, люд власности, щоб звіщати чесноти Того, Хто покликав був нас із темноти до дивного світла Свого” (І. Петро 2, 9).

Addresses of the Ukrainian Catholic Priests in Great Britain and their Area for Services

(Адреси українських католицьких священиків у В. Британії і округ їх обслуговування)

1. London Centre — осередок Лондон:

Very Reverend Father Josaphat Jean, O.S.B.M.
(о. Дек. П. Ісаї, ЧСВВ), 143 Saffron Hill,
London, E.C.1.

Very Reverend Damian Lopatynskyj (о.
кан. Д. Йосипівський), 143, Saffron Hill,
London, E.C.1.

Reverend Petro Daczyszyn, D.D. (о. др.
П. Дячинин), 143 Saffron Hill, London, E.C.1.

Area for Services — обслуговують всі церкви і гостелі в:

Monmouth, Hereford, Worcester, Warwick, Buck-
ingham, Oxford, Gloucester, Somerset, Devon,
Cornwall, Dorset, Wilts, Hants, Berks, Middle-
sex, Surrey, Sussex, Kent, Herts and Essex.

2. Manchester Centre — осередок Менчестер:

Very Reverend Justin Higgins (Всч. о. кан. Ю.
Гірняк), 36, Bessworth Square, Rochdale, Lancs.

Reverend Stephan Kolankiwskyj (о. С.
Колянківський), 4, Norfolk Street, Strangeways,
Manchester.

Reverend Wolodymyr Dzioba, D.D. (о. др.
В. Дзьоба), 21, Bride Oak, Cheetham, Man-
chester.

Reverend Jaroma Hawruk (о. Я. Гаврилюк),
21, Bride Oak, Cheetham, Manchester.

Area for Services — обслуговують:

Lancs, Ches, Shrops, Stafford, West Derby, Lyme,
Ashbourne, Hathersage, Flint, Denbigh, Caer-
narvon, Anglesey, Merioneth, Montgomery,
Radnor, Cardigan, Pembroke, Carmarthen, Breck-
nock and Glamorgan.

3. Scottish Centre — осередок Шотландія:

Reverend Alexander Babij (о. А. Бабій), c/o
Mrs. McRobie, 32, Broughton Place, Edinburgh.

Reverend Mykola Habak (о. М. Габак),
8, Brunton Place, Edinburgh 7.

Area for Services — обслуговують:

Scotland, Cumberland, Northumberland, West-
morland and Durham.

4. Bradford Centre — осередок Братфорд:

Reverend Michael Ratuszynskyj (о. М.
Ратушинський), 32, Peel Square, Lomb Lane,
Bradford, Yorks.

Reverend Wasyl Palsawskyj (о. В. Паслав-
ський), 32, Peel Square, Lomb Lane, Bradford,
Yorks.

Area for Services — обслуговують: Yorkshire.

5. Nottingham Centre — осередок Ноттінгем:

Reverend Alexander Markewicz (о. О. Мар-
кевич), Tattershall Thorpe Hostel, nr. Conings-
by, Lines.

Area for Services — обслуговує:

Nottingham, Lincoln, Rutland, Leicester and East
Derby.

6. Cambridge Centre — осередок Кембрідж:

Reverend Emanuel Kogduba (о. Е. Кордуба),
5, Ship Lane, Ely, Cambs (Mrs. Norden).

Area for Services — обслуговує:

Norfolk, Suffolk, Cambridge, Huntington, North-
ampton, Bedford.

Reverend Antin Hodys (о. А. Годис), Hillside
Monastery, Potters Bar, Middlesex (for Ukrainian
Catholics in the Polish Army (обслуговує укра-
їнців-католиків у польськім війську).

Хроніка

У місяці грудні 1948 прибули з Німеччини до В.
Британії Всч. о. кан. Дам'ян Лопатинський (колишній
довголітній парох церкви Успення Прес. Богородиці у
Львові) і о. Василь Паславський.

* * * * *
З кінцем січня ц.р. вийшов до Аргентини о. Ізидор
Патрило, що досі обслуговував табори в Шотландії.

* * * * *
На основі зарядження Преосвященного Єпископа
Кир Івана Бучка приїжджають до Англії на душпастир-
ську працю Всч. оо. Роман Музичка і Юрій Смоліаке-
вич. Оба згадані отці закінчили свої теологічні студії
в Українському Католицькому Семінарі в Кулембургу
в Голландії, де були висвячені Єпископом Кир Іваном.

С В. Є ВАН ГЕ ЛІ Я Господа нашого Ісуса Христа, Рим 1946

512 сторінок друку, ціна 5 шілінгів.

Можна набувати надсилаючи гроші на адресу:

“OUR CHURCH”, 143, SAFFRON HILL, LONDON, E.C.1.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Порядок Богослужень в Українській Католицькій Церкві в Лондоні:

Щоденно в год. 7 і 8-ї рано

В неділі і свята в год. 9-ї (читана Сл. Божа) а год. 10.30 — співана
з проповідлю.

Нагода до св. сповіди — кожного дня рано перед Службою Божою, та
кожної суботи ввечорі від 6-8.

Українська католицька преса у світі

I. Австрія:

Життя й Слово: A. Moch, Innsbruck — Mühlau, Postfach Nr. 27, Austria.

II. З'єднені Держави Північної Америки:

1. „Шлях“ — „The Way“, 816, North Franklin Street, Philadelphia, Pa., U.S.A.
Український католицький тижневик.
Видає корпорація „Апостолят“. Передплата на рік 2,00 дол.
2. „Місіонар“ — „The Missionary“, 832 North 7th Street, Philadelphia, Pa., U.S.A.
Урядовий Орган Апостольства Молитви й Братства Найсвятіших Тайн в Америці.
Виходить кожного місяця.
Видають Сестри Василіянки.
Передплата на рік виносить:
У Злучених Державах, 1 дол.
У Філадельфії й Канаді, 1,25 дол.
3. „Америка“ — „Amerika“, 817, North Franklin Street, Philadelphia, Pa., U.S.A.
Урядовий орган „Провидіння“ — Товариства Українців Католиків в Америці.
Виходить три рази на тиждень.
Передплата:
В Злучених Державах річно, 4,00 дол.
В Філадельфії, 5,00 дол.
4. „Новчег“ — „The Arc“, III West North Street, Stamford, Conn., U.S.A.
Видають Сестри Місіонарки Покрови Божої Матері (місячник). Річна передплата, 3,00 дол.

III. Бельгія:

1. „Голос Христа Чоловіколюбца“ — „La voix du Christ. Ami des Hommes.“
„De Stem Van Christus Menschen minnaar“. Редакція: R. P. M. Hermaniuk
Адміністрація: R. P. C. Bilcke, 3,
Steenraet, St.-Truiden, C.Ch.P. Nr.
4156.33.

IV. Бразилія:

1. „Праця“ — „Pracia“ — Prudentópolis Pará, Brasil. Direktor: Pe. Dr. Jaaoo Rogo, O.S.B.M.
Український тижневик у Бразилії.
Видають оо. Василіани у Прудентополі.
Річна передплата:
Бразилія, 30, 00 кор.
Аргентина, 7,00 пезів.
Злуч. Держ. Америки, 2,00 дол.
Європа, 2,50 дол.
2. „Український Місіонар“ — „Missionario Ucrainiano“ по Brasil.
Пресвятоїго Ісусового Серця в Бразилії.
Річна передплата, 15,00 дол.
Видають оо. Василіани, Прудентополі.
(місячник).

V. Велика Британія:

1. „Наша Церква“ — „Our Church“, 143, Saffron Hill, London, E.C.1.

Квартальнік. Видає Українська Католицька Церква у В. Британії в Лондоні.

VI. Канада:

1. „Світло“ — „The Light“, Basilian Fathers Press, Mundare, Alta, Canada.
Український релігійний двотижневик.
Видають оо. Василіани. Річна передплата, 1,00 дол.
2. „Українські Вісти“ — „Ukrainian News“, 10012-109, St. Edmonton, Alta, Canada.
Український католицький тижневик:
Річна передплата:
В Канаді, 2,50 дол.
Поза Канадою, 3,00 дол.
3. „Будучість Нації“ — „The Future of the Nation“, Mr. Dm. Kobrinsky, Box 281, Smuts, Sask., Canada.
Орган Братства Українців Католиків Канади.
Виходить два рази в місяць.
Річна передплата, 1,50 дол.
4. „Голос Спасителя“ і — „The Redeemer's Voice“, Catherine Street, Yorkton, Sask., Canada.
Релігійний місячник.
Видають оо. Редемтористи.
Річна передплата:
В Канаді, 1,50 дол.
Поза Канадою, 1,75 дол.
5. „Юнацтво“ — „Youth“, 8317-105 Street, South Edmonton, Alberta, Canada.
Орган Українського Католицького Юнацтва.
Річна передплата, 1,00 дол.

VII. Німеччина:

1. „Христос Наша Сила“ — „Christ our Power“, Mittenwald, Jäger-Kaserne, Germany-Bavaria, U.S.A. Zone.
2. „Християнський Голос“ — „Christian Voice“ — weekly, „Christliche Stimme“ — Wochenzeitschrift.
Видає Українське Християнське видавництво.
Адреса адміністрації: München — Ramersdorf, Ayingerstr. 17/11.
Адреса редакції: München, Leopoldstr., 54/1, Germany.
3. „Обнова“ — „Obnova“ — München, 8, Ramersdorf, Ayingerstr. 17/11, Germany
Бюлетень Товариства Українських Суздіїв Католиків.

VIII. Франція:

1. „Слідами Малої Святої“ — „Sur les traces de la petite Sainte“, 15, Square Cote St.-Thibault, Bois-Colombes R. France.
Передплата:
В Франції, 100 фр. (річно).
Закордоном річновартість у країні валюта.
2. „Вісник“ Української Католицької Місії у Франції:
186, Blvd. St. Germain, Paris, France.

Оцим доводимо до відома, що починаючи з наступним числом „Наша Церква“ появлятиметься періодично (як квартальник).

„НАША ЦЕРКВА“ — буде присвячена проблемам українського християнсько - суспільного і національно - культурного життя.

„НАША ЦЕРКВА“ ставить своїм першим завданням виповнити ту прикуру прогалину, яку відчуваємо на цьому терені, у розгляді основних проблем нашого життя на чужині зо становища нашої української католицької церкви і національно-державних та культурних цілей нашої української спільноти.

Впевнені в тому, що наш український загал на цьому терені зрозуміє необхідність і вагу такого саме видання—звертаємо з гарячим закликом піддержати наш видавничий почин так морально як і матеріально, та вже заздалегідь складати зголосження на передплату нашого журналу.

Одне число — об'єму ок. 36 сторінок друку коштуватиме 2 шил.
За усіми подробицями і інформаціями просимо звертатися на адресу:

“OUR CHURCH,” 143, Saffron Hill, London, E.C.1.

За Видавництво „НАШОЇ ЦЕРКВИ“ —

Парохіяльна Рада Української Католицької
Церкви в Лондоні.